

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Atzinums Nr. 6 par SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2009.gada 12.jūnijam.

Paredzētās darbības ierosinātājs – SIA “Albarons”, reģistrācijas Nr. 40003580695, adrese: Kr. Barona ielā 130, Rīgā, LV - 1020, tālr. 7546829.

Noslēguma ziņojuma izstrādātājs – SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, reģistrācijas Nr.40003374818, adrese: Skolas ielā 10 – 8, Rīgā, LV – 1010, tālr. 7242466.

Pamatojoties uz 2006.gada 26.aprīlī Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, tika uzsākta atzinuma sagatavošanas un izdošanas procedūra saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 19.pantu.

- 1. Paredzētās darbības nosaukums** - feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveide.
- 2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta** - Fabrikas ielā 2, zemes gabalā 7110, Slokā, Jūrmalā.
- 3. Īss paredzētās darbības raksturojums**

Ietekmes uz vidi novērtējums SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveidei tika uzsākts 2004.gada 15.oktobrī, kad Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs, izskatot SIA “Albarons” Pieteikumu ietekmes uz vidi novērtējumam, pieņēma lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu

paredzētajai darbībai, pamatojoties uz likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.pantu un šā likuma 1.pielikuma "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 6.punktu. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23.novembra noteikumiem Nr.969 "Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 6.janvāra noteikumos Nr.4 "Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja nolikums"" ar 2005.gada 1.janvāri nosaukums "Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs" ir aizstāts ar nosaukumu "Vides pārraudzības valsts birojs".

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveidei sākotnēji tika piedāvātas divas iespējamās ražotnes izvietojuma vietas: Kroņu ielā 23b, bijušās rūpnīcas VEF ražotnes teritorijā, Rīgā vai Fabrikas ielā 2, Slokā, Jūrmalā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanas gaitā tika konstatēti vairāki būtiski izslēdzošie faktori ražotnes izveidei Rīgā bijušās VEF ražotnes teritorijā Kroņu ielā 23b:

- 2005.gada 20.decembrī Rīgas pilsētas dome apstiprināja "Rīgas teritorijas plānojumu 2006. – 2018.gadam", kurā bijušās rūpnīcas VEF ražotnes teritorija noteikta kā jauktas apbūves teritorija. Atbilstoši tam zeme izmantojama daudzstāvu dzīvojamo namu, darījuma iestāžu, tirdzniecības un apkalpošanas objektu un tikai vieglās ražošanas uzņēmumu izvietošanai.
- Aprēķini liecina, ka gaisu piesārņojošo vielu (cietās daļiņas PM₁₀) gada koncentrācijas, summējoties ar esošo piesārņojumu, pārsniegs likumdošanā noteikto gaisa kvalitātes robežlielumu.
- Ražotnei piedāvātā teritorija atrodas dažu desmitu metru attālumā no Rīgas vēsturiskā centra buferzonas robežas (Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijās atļautie zemes izmantošanas veidi neietver rūpniecisko ražošanu, izņemot vieglās ražošanas uzņēmumus).

Pamatojoties uz situācijas analīzi un iepriekš minētajiem faktoriem, detāli izpētes darbi ir veikti ražotnes izveidei piedāvātajā teritorijā Jūrmalā, Fabrikas ielā 2, zemes gabalā 7110, bijušās Slokas celulozes un papīra fabrikas termoelektrocentrāles (TEC) teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka bijušās Slokas celulozes un papīra fabrikas teritorijā zeme ir valsts īpašums. Šajā teritorijā esošās ēkas un būves ar pirkuma līgumu ir nodotas lietošanā SIA "Slokas papīru apstrādes uzņēmums", ar kuru SIA "Albarons" ir noslēdzis cerības pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma daļu, kas atrodas zemes gabalā 7110. 1995.gadā apstiprinātajā Jūrmalas pilsētas attīstības plānā bijušās Slokas celulozes un papīra fabrikas teritorija ir noteikta kā rūpniecības teritorija. Arī 2005.gadā uzsāktajā Jūrmalas attīstības plāna pilnveidošanā, veicot tajā grozījumus, feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveidei paredzētajā teritorijā zonējums nav mainīts. Līdz ar to noteiktā teritorijas izmantošana pieļauj plānotās ražotnes izveidi.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka uz rietumiem no ražotnei paredzētās ēkas (bijusī TEC ēka) apmēram 240 m attālumā izvietota individuālo māju apbūve, apmēram 540 m attālumā - tuvākais daudzstāvu dzīvojamais nams (Dzirnavu ielā 39A) un apmēram 580 m attālumā - Slokas slimnīca (Dzirnavu ielā 36/38). Bērnudārzs (Tērbatas ielā 1) un Slokas pamatskola (Skolas ielā 3) atrodas attiecīgi

apmēram 1 km un 1,3 km attālumā uz ziemeļrietumiem no plānotās ražotnes ēkas. Apmēram 700 m attālumā uz ziemeļaustrumiem no plānotās ražotnes ēkas atrodas SIA “Baltijas naftas apgāds” naftas bāze. Plānotās ražotnes ēka atrodas apmēram 20 m no Lielupes.

SIA “Albarons” plāno izveidot augsta oglekļa satura feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotni, ferosakausējumus iegūstot elektriskā loka krāsnīs. Tiek plānots gadā saražot līdz 6200 tonnas feromangāna (bāzes marka FeMn75C80HP) un līdz 5600 tonnas ferosilikomangāna (bāzes marka FeMnSi18 vai FeMnSi12). Izejmateriālu maisījumā – šihtā - ietilpst: mangāna rūda (39% līdz 45% Mn, fosfors ne vairāk kā 0,20%), kvarcīts, dolomīts, puskokss, dzelzs skaidas. Ražošanas procesā šihtā esošais mangāna rūdas mangāns un dzelzs skaidu dzelzs oksīds tiks reducēti ar puskoksa oglekli. Reducēšanas procesu norisei krāsns pavardā jāuztur temperatūra ne augstāka par 1450⁰C, jo mangāns reducējas 1420⁰C, bet 1500⁰C tas iztvaiko. Šihtā ietilpstošais silīcija dioksīds šajā temperatūrā reducējas nenozīmīgā pakāpē, līdz ar to silīcija saturs metālā ir 1% līdz 1,5%. Silīcija lielākā daļa kopā ar šihtā ietilpstošajiem alumīnija, kalcija un magnija oksīdiem pāriet sārņos. Mangāna rūdas tukšie ieži, kas galvenokārt sastāv no silīcija dioksīda, jau 1250⁰C sāk sakust ar mangāna oksīdu, veidojot mangāna silikātu, kas arī pāriet sārņos. Šihtā esošais fosfora pentoksīds kausēšanas procesā reducējas, tā rezultātā fosfors daļēji iztvaiko, bet lielākā daļa paliek metālā, veidojot šādu fosfora sadalījumu %: metālā 80 līdz 90, sārņos 5 līdz 10, iztvaiko 10 līdz 15. Savukārt šihtā esošais sērs nelielā daudzumā (ap 1%) pāriet sakausējumā un feromangānā tā saturs nepārsniedz 0,03%. Procesā nodrošināšanai nepieciešami arī grafitā elektrodi.

Ražošanas process veidos noslēgtu, nepārtrauktu ciklu un sastāvēs no vairākām stadijām:

- šihtas izejvielu pieņemšana;
- dozēšana un kausēšana rūdas reducēšanas krāsnīs;
- sakausējuma izliešana un atdalīšana no sārņiem;
- gatavo dzelzs sakausējumu sagatavošana un sārņu pārstrāde.

Ziņojumā norādīts, ka ražotnei gadā nepieciešamas apmēram 24140 t mangāna koncentrāta, 6000 t puskoksa, 2740 t kvarcīta, 4430 t dolomīta, 1520 t dzelzs skaidu, 360 t elektrodu. Visas izejvielas paredzēts piegādāt jau vajadzīgajās frakcijās, tādējādi izslēdzot putekļu piesārņojumu, kas veidotos pārkraušanas un drupināšanas procesā. Mangāna rūdas, kvarcīta un puskoksa piegāde paredzēta pa dzelzceļu līdz Slokas stacijai un tālāk pa dzelzceļa atzaru, kas ienāk bijušās Slokas celulozes un papīra fabrikas teritorijā. Dzelzceļa atzars pieder SIA “Sabiedrība SVA”, kas apliecina gatavību noslēgt līgumu ar SIA “Albarons” par dzelzceļa vagonu padošanu no Slokas stacijas. Plānots, ka mēnesī tiks piegādāti 45 vagoni izejvielu. No vagoniem izejvielas paredzēts izkraut iežogotā un betonētā laukumā ar nojumi, kur katrai izejvielai būs atsevišķs nodalījums. Puskoksu paredzēts piegādāt safasētu polietilēna maisos. Tālāk izejvielas ar autotransportu paredzēts nogādāt feromangāna un ferosilikomangāna ražotnes šihtas izejvielu pieņemšanas noliktavā, kur to pārkraus betonētos bunkuros, kas paredzēti apmēram divu nedēļu krājumiem. Savukārt dolomītu, dzelzs skaidas un elektrodus paredzēts piegādāt ar autotransportu un izkraut speciālos bunkuros izejvielu pieņemšanas un sagatavošanas cehā. Kravu piegāde plānota pa valsts

galveno autoceļu A10 Rīga – Ventspils, kas Jūrmalas pilsētā turpinās kā Ventspils šoseja un aiziet līdz pat bijušās Slokas celulozes un papīra rūpnīcas galvenajai ieejai. Ar autotransportu plānots diennaktī piegādāt 18,8 tonnas izejvielu (2 automašīnas diennaktī).

Šihtas izejvielas no pieņemšanas iecirkņa ar elektrisko celtni nogādās dozēšanas tilpnēs (viena FeMn, otra FeSiMn). Dozēto šihu paredzēts pildīt vagonetēs, pa sliedēm nogādāt kausēšanas iecirknī un iebērt elektriskā loka krāsnīs. Reakcijas gāzi paredzēts novadīt gāzu attīrīšanas sistēmā, proti, savākto reakcijas gāzi paredzēts novadīt uz ūdens dzesētāju, kurā reakcijas gāzes temperatūru samazinās līdz 40°C, tālāk reakcijas gāzi paredzēts novadīt uz rupjās attīrīšanas filtru, kura attīrīšanas efektivitāte līdz 80% un smalkās attīrīšanas filtriem, kas nodrošina attīrīšanas efektivitāti līdz 98%. Attīrīto reakcijas gāzi tālāk paredzēts padot uz resīveru, kura plānotais tilpums līdz 250 m³ un maksimālais spiediens līdz 5 atmosfērām. No resīvera reakcijas gāzi kā kurināmo paredzēts padot uz gāzes sadedzināšanas iekārtām. Tiek paredzēta gāzes sastāva un spiediena automātiska kontrole. Filtros savāktos gāzes putekļus paredzēts briketēt un izmantot kausēšanas procesā.

Sakausējumu caur krāsns atveri paredzēts izliet divos kausos – vienā feromangāna vai ferosilikomangāna sakausējumu, otrā sārņus. Metālu kausējumu paredzēts izliet kokilēs un pēc lējuma atdzišanas sadalīt pasūtītāja prasībām atbilstoša izmēra gabalos. Šķidros sārņus paredzēts izliet ārpus telpām speciāli ierīkotā tilpnē atdzišanai. Atdzesētus sārņus, apmēram 14600 tonnas gadā, paredzēts drupināt un nogādāt šihtas izejvielu pieņemšanas iecirknī, kur tos paredzēts sasmalcināt drupinātājā, izsijāt un samalt ložu dzirnās, lai iegūtu pulverveida materiālu. Šādi sagatavotus sārņus paredzēts iepildīt speciālos „BIG BAG” veida konteineros ar tilpumu līdz 2000 kg. Sārņu apstrādes (drupināšana, sijāšana) līniju paredzēts aprīkot ar putekļu uztveršanas un smalkās attīrīšanas filtriekārtām, kuru attīrīšanas efektivitāte 99,9 %. No filtrēšanas iekārtas atdalītos putekļus paredzēts savākt līdz 250 l hermētiskās tvertnēs.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka ražotnes tehnoloģiskajām vajadzībām gadā nepieciešamais elektroenerģijas patēriņš ir 57x10⁶ kWh un citam patēriņam 14x10⁶ kWh gadā. Elektroenerģijas apgāde paredzēta no a/s “Latvenergo” un a/s “Augstsprieguma tīkli” sadales tīkliem.

Ražotnē paredzēts izveidot trīs caurplūdes dzesēšanas sistēmas: krāsns seguma, elektrodu turētāju un reakcijas gāzu dzesēšanai, kurās kā dzesējošo vielu izmantos Lielupes ūdeni bez iepriekšējas attīrīšanas. Nepieciešamais ūdens patēriņš no Lielupes būs līdz 300 m³/dnn. Lielupes ūdens ņemšanas ietaises paredzēts aprīkot ar zivju aizsardzības ierīcēm (sieti, filtri). Dzesēšanas sistēmās izmantoto ūdeni paredzēts novadīt Lielupē. Lai samazinātu dzesēšanas ūdeņu iespējamo ietekmi uz Lielupi, paredzēta ūdens temperatūras izlīdzināšanas baseina izveide, kas nodrošinās novadāmo ūdeņu temperatūru ne augstāku kā 30°C. Ūdens temperatūras izlīdzināšanas baseina izplūdi paredzēts aprīkot ar temperatūras kontroles aparāturu. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veiktais dzesēšanas ūdeņu termālās izplūdes novērtējums sliktākā scenārija gadījumā liecina, ka ūdeņu sajaukšanās zonas robeža veidosies no 80 m līdz 110 m leļpus izplūdes vietas. Tiek prognozēts, ka ūdens temperatūra Lielupē leļpus termālās izplūdes vietas pie sajaukšanās zonas robežas

atbildīs Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumu Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” prasībām.

Dzeramā ūdens apgāde līdz 14 m³/dnn paredzēta no Jūrmalas pilsētas ūdensvada tīkla. Ražotnē veidojošos komunālos notekūdeņus paredzēts novadīt uz Jūrmalas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm.

Virszemes noteces ūdeņus no teritorijas ar cieto segumu pēc attīrīšanas lokālās lietussūdeņu attīrīšanas ietaisēs paredzēts novadīt Lielupē.

SIA “Albarons” plānotajai ražotnei tuvākās Latvijas Natura 2000 - Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas ir: Ķemeru nacionālais parks apmēram 2 km attālumā uz rietumiem un dabas liegums “Babītes ezers” apmēram 3,5 km attālumā uz dienvidiem – dienvidaustrumiem. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka 2005.gada jūnijā tika veikta plānotajai ražotnei piegulošo teritoriju, kuras neietilpst īpaši aizsargājamajās teritorijās, bioloģisko vērtību izpēte. Uz rietumiem no plānotās ražotnes atrodas Vecslocenes upe, tās paplašinājums un Slocenes upe, kas ietek Lielupē. Tika konstatēts, ka teritorija ir būtiski antropogēni ietekmēta, jo Slocenes upes krastā atrodas kādas bijušās tekstilrūpnīcas notekūdeņu attīrīšanas ietaises, kas vairs netiek izmantotas. Uz dienvidiem no ražotnei paredzētas teritorijas plūst Lielupe, kurā izpētes teritorijas posmā atrodas: kāda neliela sala bez nosaukuma, Mazā zirgu sala, Zirgu sala un Mežzara sala. Ziņojumā norādīts, ka šajā teritorijā dominē antropogēnas izcelsmes un antropogēni ietekmēti biotopi, bet nelielās platībās sastopami dabiski un daļēji dabiski biotopi, uz kuriem vērojama paaugstināta antropogēnā ietekme. Nelielas platības pētāmajā teritorijā var pielīdzināt aizsargājamiem biotopiem – eitrofas augsto lakstaugu audzes Zirgu salā un Mazajā zirgu salā, upju palieņu pļavas salu piekrastē un mēreni mitras pļavas Zirgu salā un Mazajā zirgu salā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā ir sniegts izmešu gaisā sastāva un īpašību raksturojums, kā arī kaitīgo vielu iedarbības izvērtējums uz dabas un cilvēkvidi. Ir veikti aprēķini, lai prognozētu gaisu piesārņojošo vielu izkliedi, ņemot vērā izmešu avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Ziņojumā norādīts, ka veiktie gaisu piesārņojošo vielu emisijas izkļiedes modelēšanas aprēķini, arī pie nelabvēlīgiem meteoroloģiskiem apstākļiem, parāda, ka normatīvos noteiktās robežvērtības (slāpekļa dioksīds, oglekļa oksīds, sēra dioksīds, cietās daļiņas PM₁₀, mangāns) netiks pārsniegtas. Paredzētās darbības rezultātā netiek prognozēta smakas izplatīšanās, kas varētu radīt smakas traucējumus. Izvērtējot ražotnes radītā gaisa piesārņojuma iespējamo iedarbību uz apkārtnes ekosistēmām, netiek prognozēta būtiska negatīva ietekme uz tām. Aprēķinu ceļā iegūtie dati par trokšņa izplatību liecina, ka būvniecības laikā Ministru kabineta 2004.gada 13.jūlija noteikumos Nr.597 “Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” noteiktie vides trokšņa robežlielumi tuvāko dzīvojamo ēku, slimnīcas, bērnu iestāžu un sociālās aprūpes iestāžu teritorijā netiks pārsniegti. Transporta kustības pieaugums, kas saistīts ar ražotnes apkalpošanu, būtiski nepalielinās ne trokšņa, ne piesārņojuma esošo līmeni, tas pats attiecas arī uz dzelzceļa vilcienu kustības intensitātes izmaiņām.

Vides pārraudzības valsts birojs, pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, secina, ka:

- ražotnes izveide paredzēta bijušās Slokas celulozes un papīra fabrikas teritorijā, rekonstruējot un pielāgojot jau esošās ēkas;
- izejvielu piegādei pa dzelzceļu plānoti vidēji 45 vagoni mēnesī, ar autotransportu - 2 automašīnas diennaktī, līdz ar to transporta radītais trokšņa līmenis un gaisa piesārņojums būtiski nepalielināsies;
- visas ražošanai nepieciešamās izejvielas paredzēts piegādāt vajadzīgajās frakcijās, tādējādi būtiski samazinot putekļu piesārņojumu, kas veidotos pārkraušanas un drupināšanas procesā;
- no vagoniem izejvielas paredzēts izkraut iežogotā un betonētā laukumā ar nojumi, kur katrai izejvielai ir atsevišķs nodaļījums, no kurienes tās ar autotransportu paredzēts nogādāt ražotnes izejvielu noliktavā;
- ar autotransportu piegādātās izejvielas paredzēts izkraut speciālos bunkuros izejvielu pieņemšanas cehā;
- feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumus plānots iegūt elektriskā loka krāsnīs;
- reakcijas gāzi paredzēts attīrīt rupjās un smalkās attīrīšanas filtros, attīrīto gāzi sadedzinot gāzes sadedzināšanas iekārtā;
- iegūto produkciju – sakausējumu lietņus – paredzēts realizēt pasūtītājiem izmantošanai tērauda ražošanā;
- sārņus paredzēts sasmalcināt, iepildīt speciālos konteineros un nodot tālākai izmantošanai būvmateriālu ražotnēm;
- sārņu apstrādes līniju paredzēts aprīkot ar putekļu uztveršanas un smalkās attīrīšanas filtriem, kuru plānotā attīrīšanas efektivitāte 99,9 %;
- dzesēšanai nepieciešamās Lielupes ūdens ņemšanas ietaises paredzēts aprīkot ar zivju aizsardzības ierīcēm;
- ražotnē paredzēts izveidot caurplūdes dzesēšanas sistēmas, kurās diennaktī izmantos līdz 300 m³ ūdens no Lielupes;
- siltumenerģijas utilizācijas jautājumi detalizēti nav apskatīti;
- dzesēšanas sistēmās izmantoto ūdeni ar temperatūru ne augstāku kā 30⁰C paredzēts novadīt Lielupē;
- aprēķinātā dzesēšanas ūdeņu termālās izplūdes ūdeņu sajaukšanās zonas robeža sliktākā scenārija gadījumā sasniegs 80 m līdz 110 m lejpus izplūdes vietas;
- objekta dzeramā ūdensapgāde paredzēta no Jūrmalas pilsētas ūdensvada tīkla;
- ražotnē veidojošos komunālos notekūdeņus paredzēts novadīt uz Jūrmalas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm;
- virszemes noteces ūdeņus no teritorijas ar cieto segumu pēc attīrīšanas lokālās lietusūdeņu attīrīšanas ietaisēs paredzēts novadīt Lielupē;
- avāriju veidošanās riska faktors ražotnē tiek vērtēts kā maznozīmīgs;
- noslēguma ziņojumā ražotnes izveidei nav konstatēti limitējoši faktori, kopumā tiek piedāvāti tehnoloģiskie risinājumi, kas būtiski samazina ražotnes negatīvo ietekmi uz vidi.

Noslēguma ziņojumā norādīts, ka īstenojot visus noslēguma ziņojumā paredzētos pasākumus, netiek prognozēta spēkā esošo normatīvos noteikto robežvērtību (gaisu

piesārņojošās vielas, smakas, trokšņi, virszemes ūdeņu kvalitāte) pārsniegšana, paredzētā darbība plānota rūpnieciskās apbūves teritorijā, kura šobrīd ir nesakopta. Ziņojumā norādīts, ka ražotne radīs 70 līdz 80 darbavietas un kopumā tās izveides sociāli - ekonomiskā ietekme ir vērtējama pozitīvi. Tai pat laikā noslīguma ziņojumā sniegtais iespējamo ietekmju raksturojums riska grupām un iedzīvotājiem ar paaugstinātu jutību, kā arī ražotnes izvietojums salīdzinoši netālu no dzīvojamās un jauktās apbūves teritorijām, kā arī Jūrmalas iedzīvotāju neviennozīmīgais viedoklis ir papildus apstākļi, kas jāņem vērā un paredzētās darbības akcepta gadījumā pieprasa sevišķi rūpīgu tehnoloģisko procesu un attīrīšanas iekārtu darbības plānošanu, kā arī precīzu un detalizētu nosacījumu izvirzīšanu piesārņojošas darbības atļaujā, lai nepieļautu kaitējuma radīšanu iedzīvotājiem.

4. Izvērtētā dokumentācija

- 2004.gada 11.oktobra SIA “Albarons” Pieteikums ietekmes uz vidi novērtējumam feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveidei – 14 lapas;
- 2004.gada 15.oktobra Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja lēmums Nr.339 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai – 1 lapa;
- 2004.gada 16.novembra SIA “Albarons” pieprasījums ietekmes uz vidi novērtējuma Programmas izstrādei – 1 lapa;
- 2004.gada 16.decembra Programma ietekmes uz vidi novērtējumam feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveidei – 6 lapas;
- 2004.gada 19.decembra Rīgas domes Vides departamenta priekšlikumi ietekmes uz vidi novērtējumam – 1 lapa;
- 2005.gada 3.oktobra SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums, 1 sējums, 151 lapa;
- 2005.gada 3.oktobra SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma kopsavilkums, 1 sējums, 9 lapas;
- 2005.gada 14.oktobra Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols un tam pievienotie materiāli – 6 lapas;
- 2005.gada 22.oktobra SO “Zaļais Ordenis – pasaku māja “Undīne”” ierosinājumi darba ziņojuma uzlabošanai un papildināšanai – 1 lapa;
- 2005.gada 24.oktobra Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes ierosinājumi un priekšlikumi darba ziņojuma pilnveidošanai – 1 lapa;
- ekspertu atzinumi par ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu – 21 lapa;
- 2005.gada 15.novembra ekspertu apspriedes par SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu protokols – 3 lapas;
- 2005.gada 30.novembra Jūrmalas pilsētas domes vēstule Nr.1.1-28/10157 ar tai pievienotajiem 92 Slokas iedzīvotāju parakstītiem iesniegumiem sakarā ar ražotnes izveidi Jūrmalā – 12 lapas;

- 2005.gada 5.decembra Vides pārraudzības valsts biroja Atzinums par SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu – 6 lapas;
- 2006.gada 26.aprīļa SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums, 1 sējums, 142 lappuses un pielikumi 42 lapas;
- ekspertu atzinumi par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu – 17 lapas;
- 2006.gada 15.maija Jūrmalas 452 iedzīvotāju parakstīta vēstule, kas iebilst pret SIA “Albarons” ieceri izveidot feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotni Fabrikas ielā 2, Slokā, un informē, ka viņu dzīves vietās nav veikta aptauja.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem)

Informatīvie materiāli par SIA “Albarons” sagatavoto pieteikumu ietekmes uz vidi novērtējumam feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveidei Kroņu ielā 23b, Rīgā un Fabrikas ielā 2, Slokā, Jūrmalā bija pieejami Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV -1045.

Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs noteiktajā termiņā nesaņēma nevienu priekšlikumu par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, nedz arī prasībām, kas jāiekļauj ietekmes uz vidi novērtējuma Programmā. Netika saņemts arī pieprasījums organizēt paredzētās darbības ietekmes novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu.

Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs sagatavoja un 2004.gada 16.decembrī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveidei Kroņu ielā 23b, Rīgā un Fabrikas ielā 2, Slokā, Jūrmalā. Pēc Programmas ietekmes uz vidi novērtējumam izsniegšanas tika saņemti 2004.gada 19.decembra Rīgas domes Vides departamenta priekšlikumi ietekmes uz vidi novērtējumam.

SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu sagatavoja SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” un 2005.gada 3.oktobrī SIA “Albarons” to iesniedza izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā. Tā kā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sagatavošanas gaitā, analizējot iespējamās paredzēto darbību limitējošos faktorus, tika konstatēti vairāki būtiski izslēdzošie faktori ražotnes izveidei bijušās VEF ražotnes teritorijā Kroņu ielā 23b, Rīgā, tad pamatojoties uz situācijas analīzi un konstatētajiem faktoriem, detāli izpētes darbi tika veikti ražotnes izveidei Jūrmalā, Slokā, Fabrikas ielā 2, zemes gabalā Sloka 7110, bijušās Slokas celulozes un papīra fabrikas TEC teritorijā.

Darba ziņojums bija pieejams sabiedrībai Jūrmalas pilsētas domē Klientu apkalpošanas centrā Jomas ielā 1/5, Slokas bibliotēkā Raiņa ielā 3, Valsts vides

dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē Rūpniecības ielā 23, Rīgā un Vides pārraudzības valsts birojā Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2005.gada 14.oktobrī Slokas pamatskolas telpās Skolas ielā 3, Slokā, Jūrmalā. Šo likumdošanā paredzēto iespēju piedalīties darba ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā izmantoja 28 interesenti. Sanāksmes dalībnieki interesējās par izejmateriālu piegādi plānotajai ražotnei un atkritumu (sārņu) tālāku apsaimniekošanu, jautāja par iespējamajām tehnoloģijas alternatīvām, kas ļautu samazināt izejmateriālu daudzumu un elektroenerģijas patēriņu, vēlējās uzzināt par prognozētajām transporta plūsmas izmaiņām pilsētā un plānotajiem pasākumiem gaisu piesārņojošo vielu attīrīšanai, kā arī iespējamajām avārijas situācijām ražotnē. Iedzīvotājus uztrauca iespējamā trokšņa līmeņa palielināšanas dzīvojamajā zonā. Iedzīvotāji interesējās par veikto aptauju rezultātiem, vēlējās uzzināt, kāpēc rūpnīcas izveidei tika noraidīta teritorijā Rīgā, vai dzesēšanas ūdeņu novadīšana Lielupē neietekmēs ledus režīmu upē, kā arī jautāja par objekta darbības iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību.

Darba ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma SO “Zaļais Ordenis – pasaku māja “Undīne”” vēstuli ar ierosinājumiem darba ziņojuma uzlabošanai un papildināšanai, kurā pausts arī viedoklis par paredzētās ražotnes izvietojumu kūrortpilsētā. Vēstulē norādīts, ka darba ziņojumā nav izvērtēti traucējumi iedzīvotājiem, kas saistīti ar izejmateriālu un gatavās produkcijas transportēšanu pa dzelzceļu, norādīts, ka dzesēšanas ūdeņu novadīšana Lielupē iespējams var būtiski ietekmēt zivju resursus un ka ir nepietiekama informācija par objekta iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību. Darba ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma ierosinājumus un priekšlikumus darba ziņojuma pilnveidošanai no Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes un Jūrmalas pilsētas domei iesniegtos divpadsmit 92 Slokas iedzīvotāju parakstītus iesniegumus, kuros pausts viedoklis par paredzēto darbību un norādīts uz darba ziņojuma nepilnībām.

Vides pārraudzības valsts birojs, pieaicinot ārštata ekspertus, izvērtēja darba ziņojumu. Ekspertu atzinumi, kā arī Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes, SO “Zaļais Ordenis – pasaku māja “Undīne”” un iedzīvotāju priekšlikumi un ierosinājumi ziņojuma uzlabošanai tika apkopoti, izvērtēti un iestrādāti Vides pārraudzības valsts biroja 2005.gada 5.decembra atzinumā par darba ziņojumu. Atzinumā par darba ziņojumu tika norādīts, kāda ziņojumā iekļautā informācija papildināma vai precizējama, lai noslēguma ziņojums atbilstu izsniegtās programmas un spēkā esošās likumdošanas prasībām.

Nemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja, ekspertu, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes, SO “Zaļais Ordenis – pasaku māja “Undīne”” un sabiedrības izteiktās prasības un priekšlikumus, tika sagatavots un 2006.gada 26.aprīlī iesniegts izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums. Noslēguma ziņojums sabiedrībai bija pieejams Jūrmalas pilsētas domē Klientu apkalpošanas centrā Jomas ielā 1/5, Valsts vides dienesta Lielrīgas

reģionālajā vides pārvaldē Rūpniecības ielā 23, Rīgā un Vides pārraudzības valsts birojā Rūpniecības ielā 23, Rīgā, kā arī interneta mājas lapās www.albarons.lv un www.vidm.gov.lv/ivnvb.

Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļauto informāciju feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveides ietekmes uz vidi novērtējuma ietveros laika posmā no 2005.gada 30.aprīļa līdz 2005.gada 5.maijam tika veikta Jūrmalas pilsētas Slokas un Kauguru, kā arī Salas pagasta iedzīvotāju aptauja, kuru pastāvīgā dzīves vieta atrodas 3 km rādiusā ap bijušo Slokas celulozes un papīra rūpnīcas teritoriju. Tiešās intervijās nejaušas atlasēs kārtībā (pēc kartes - iela un māja) tika aptaujāti 200 respondenti viņu dzīves vietās. Daudzdzīvokļu namos aptauja tika veikta katrā trešajā dzīvoklī, bet individuālās apbūves teritorijā katrā otrajā privātmājā. Salas pagastā tika aptaujāti 2 respondenti. Aptaujā tika izmantotas anketas latviešu un krievu valodās. Lielākā daļa aptaujāto šajā teritorijā dzīvo vidēji jau 30 gadus. Trešdaļa respondentu dzīvo mazāk kā 1 km attālumā no ražotnei paredzētās vietas, apmēram 58% respondentu dzīvo 1 km līdz 2 km attālumā un aptuveni 10% tālāk par 2 km. Puse aptaujāto domā, ka bijušās Slokas celulozes un papīra fabrikas darbības būtiska ietekme pašlaik nav jūtama, taču 46% respondentu atzīmē, ka tās negatīvo ietekmi pagātnē ir izjutuši, savukārt 3% atzina, ka vēl tagad jūtot tās darbības ietekmi. Taujāti par to, kas neapmierina respondentus bijušās Slokas celulozes un papīra rūpnīcas teritorijā pašlaik izvietoto uzņēmumu darbībā, 38% atbildēja, ka viss ir kārtībā, 29% norādīja uz netīrību, nesakoptību un veselībai kaitīgu vidi, 17% norādīja uz bijušo piesārņojumu, savukārt 14% respondentu uzskata, ka tajā teritorijā nenotiek nekāda darbība vai arī trūkst informācijas par to, kas tur notiek, pārējie 2% norādīja, ka smagais autotransports ir sabojājis ielu segumu un satiksme pa tuvējām ielām ir bīstama iedzīvotājiem. Taujāti par to, kā viņuprāt būtu jāattīsta bijušās Slokas celulozes un papīra fabrikas teritorija nākotnē, 50% respondentu uzskata, ka tur jāturpina rūpnieciskā ražošana, atjaunojot esošās ēkas vai izmantojot šo teritoriju jaunu ražotņu izveidei, savukārt 7% respondentu ierosināja visu nojaukt un sakopt teritoriju, pēc tam tur izvietojot neražojošus uzņēmumus un organizācijas, bet 6% ierosināja tur veidot viesnīcu un atpūtas centru. Par plānoto feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveidi 89% aptaujāto nebija informēti. Trešdaļa respondentu uzskatīja, ka plānotā teritorija būtu piemērota jaunās ražotnes izveidei, 49% respondentu nespēja izvērtēt tās piemērotību, bet 19% uzskatīja, ka tā nav piemērota šādai ražotnei. Lūgti izvērtēt iespējamus ieguvumus un zaudējumus no ražotnes izveides plānotajā teritorijā, 82% norādīja uz jaunu darba vietu radīšanu, kas veicinātu pilsētas ekonomisko attīstību un nestu papildus ienākumus budžetā, iespējams, ka uzlabotu infrastruktūru, sakārtotu ceļu un palīdzētu sakārtot siltumapgādi, taču vienlaikus 83% respondentu pauda bažas par iespējamo kaitējumu videi, kas lielā mērā saistās ar agrāko pieredzi, kad darbojās Slokas celulozes un papīra fabrika. Veiktā aptauja parādīja, ka, lai gan 53% respondentu noskaņoti labvēlīgi pret jaunās ražotnes izveidi, tomēr 25% ir vairāk pret to un lielam iedzīvotāju īpatsvaram nebija skaidra viedokļa. Ziņojuma autori uzskata, ka iedzīvotāju nelabvēlīgo attieksmi pret paredzēto darbību nosaka agrākā pieredze, neuzticība ražotājam un kontrolējošām institūcijām, neticība, ka var izveidot normatīviem un jaunākām tehnoloģijām atbilstošu, pilnībā kontrolējamu ražotni. Tāpat daļa iedzīvotāju uzskata, ka Jūrmalā kā kūrortā nav nepieciešams veidot vai atjaunot un attīstīt rūpniecisko ražošanu. Jūrmalas pašvaldībā ražotnes izveides iecere tika prezentēta 2005.gada 13.septembrī un tā tika pieņemta zināšanai.

Noslēguma ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma Jūrmalas 452 iedzīvotāju parakstītu vēstuli, kas iebilst pret SIA “Albarons” ieceri izveidot feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotni Fabrikas ielā 2, Slokā, un informē, ka viņu dzīves vietās nav veikta aptauja.

6. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi

Noslēguma ziņojums un Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par to iesniedzams Jūrmalas pilsētas domē. Vides pārraudzības valsts biroja atzinuma obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi stājas spēkā tikai tādā gadījumā, ja tiek saņemts likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 21. pantā paredzētais akcepts paredzētās darbības realizācijai kārtībā, kāda noteikta Ministru Kabineta 2006.gada 2.maija noteikumos Nr.355 “Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība”.

- Atbilstoši noslēguma ziņojumā minētajam, lai nodrošinātu nepieciešamo kravu transportēšanu, pēc ceļu tehniskā stāvokļa novērtējuma jāprecizē uzņēmuma līdzdalība esošo ceļu remontā un seguma atjaunošanā.
- Projekta turpmākajā izstrādē izvērtējamas saražotā siltuma racionālas izmantošanas iespējas.
- Turpmākā projekta izstrādes gaitā jādetalizē un jānodrošina visu ietekmes uz vidi noslēguma ziņojumā paredzēto pasākumu ietekmes uz gaisa kvalitāti samazināšanai realizācija.
- Sagatavojot atļaujas nosacījumus piesārņojošas darbības veikšanai, detalizēta uzmanība pievēršama gaisa piesārņojuma, it sevišķi cieto daļiņu (putekļu), samazināšanai izejvielu pārkraušanas, sakausējumu iegūšanas un sārņu smalcināšanas procesos, lai nodrošinātu nepieciešamās vides un iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības.
- Kausēšanas zonā rodošās gāzes jānovada uz gāzu attīrīšanas/ sadedzināšanas sistēmu, kā arī jānodrošina citi nepieciešamie smaku samazināšanas pasākumi, lai nepieļautu traucējumu rašanos apkārtējiem iedzīvotājiem.
- Uzņēmuma projektēšanas gaitā jāieplāno un realizējot projektu jānodrošina nepieciešamie nosacījumi, lai garantētu trokšņu līmeņu ievērošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- Ierīkojot ūdens ņemšanas ietaises Lielupē, tās jānodrošina ar zivju aizsargierīcēm.
- Virszemes noteces ūdeņi no ražotnes teritorijas ar cieto segumu pirms novadīšanas Lielupē jāsavāc un jāattīra lokālajās attīrīšanas ietaisēs.
- Komunālos notekūdeņus jānovada uz pilsētas kanalizācijas notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm.
- Dzesēšanas ūdeņus uzkrājošā ūdens temperatūras izlīdzināšanas baseina tilpums, tā ekspluatācijas režīms un silto ūdeņu novadīšanas ierīces izbūve Lielupē izprojektējama tādējādi, lai pie sajaukšanās zonas robežas nepārsniegtu izplūdes neietekmēto ūdeņu temperatūru par 3⁰C, kā arī tiktu nodrošinot regulāri novadāmo ūdeņu temperatūras mērījumi un izpildīti pārējie Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumos Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” noteiktie nosacījumi dzesēšanas ūdeņu novadīšanai.

- Ņemot vērā, ka straumes virzieni Lielupē Slokas rajonā mainās cikliski un pretstraumju darbība izbeidzas augšpus Kalnciema, virszemes ūdeņu kvalitātes kontroli jāveic ne vien ūdeņu izplūdē un uz termālās izplūdes ūdeņu sajaukšanās zonas robežas, bet arī augšpus izplūdes.
- Ņemot vērā uzņēmuma darbības specifiku, jānodrošina atbilstoša darbinieku apmācība par drošām darbu metodēm un avārijas situāciju nepieļaušanu, kā arī par nepieciešamajām rīcībām un informācijas sniegšanu iespējamo tehnisko kļūmju, negadījumu vai avārijas situāciju gadījumos.
- Likumdošanā noteiktajā kārtībā Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē jāiesniedz pieteikums piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai.
- Vides stāvokļa monitoringa punktus un kontroles parametrus jāsaskaņo Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē piesārņojošās darbības atļaujas sagatavošanas procesā.
- Atļaujas sagatavošanas procesā izstrādājami nosacījumi par informācijas apriti saistībā ar informācijas nodrošināšanu Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei, Jūras un iekšēju ūdeņu pārvaldei, Jūrmalas pašvaldībai un iedzīvotājiem par objekta vides kvalitātes monitoringa rezultātiem.

Vides pārraudzības valsts biroja lēmums

Ņemot vērā iepriekš minēto informāciju un likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta pirmo daļu, Vides pārraudzības valsts birojs nolemj:

rekomendēt Jūrmalas pilsētas domei izvērtēt ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu par SIA “Albarons” feromangāna un ferosilikomangāna sakausējumu ražotnes izveidi, Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, sabiedrības viedokli un lemt par šīs darbības akceptu.

Direktors

J. Avotiņš

2006.gada 12.jūnijā.